

“ De fattigste af de fattige vil redde Riace, og til gengæld vil Riace redde dem

For 15 år siden var den italienske landsby Riace i Calabrien truet af affolkning. Så begyndte de at tiltrække flygtninge, hvilket har skabt liv, jobs og omsætning. Og reddet byens skole fra lukning.

ITALIEN

På rad og række går 497 mænd, kvinder og børn fra patruljeskibet 'Comandante Borsini' hen imod et hvidt telt på havnen i Augusta på Sicilien. Næsten ingen har bagage med. Menneskesmuglerne udnytter hver en centimeter på deres både, og de tillader ikke passagererne at medbringe andet end det tøj, de står og går i.

BARBARA MATEJIC, RIACE, ITALIEN

En ung syrer siger, at han vil videre til Rom, hvor hans onkel bor. En kvinde med to børn vil til Norge, hvor hendes datter er. Men de ved ikke, hvad der venter dem. De må sandsynligvis blive på havnen under en teltduk, inden de bliver fordelt på forskellige centre.

I nogle tilfælde må de vente i op til 14 dage. Og det er ikke ligegyldigt, hvor de kommer til at tilbringe ventetiden. Italienske journalister fortæller mig, at nogle af centrene er i en elendig forfatning. Midt i oktober forlod det fra aktivister, at flygtninge i Calabrien blev tævet og tvunget til at afgive deres fingeraftryk. Men nogle steder er bedre end andre. Hvis man er heldig, havner man i Riace.

Ved indkørslen til en lille landsby i Calabriens bjerge hænger et skilt: »Riace - paese dell' accoglienza». Et gæstfrit sted. Samme slogan ser man adskillige steder i byen sammen med graffiti imod den calabriske mafia, 'Ndrangheta, og vægmalerier til minde om dem, der er blevet dræbt af mafiaen.

“ Da jeg sammen med min kone og vores fem børn besluttede at tage af sted, aftalte vi, at hvis vi overlevede sørejsen, ville vi blive i det land, vi kom til. Jeg har ikke tænkt mig at forlade Riace, så længe jeg lever Osman, somalisk flygtning

Det er tydeligt, at det her ikke er en helt almindelig calabriske landsby. Riace er, som den er – en multikulturel, mafiafjendtlig og miljøvenlig landsby – og det skyldes især borgmesteren. Domenico Lucano er i gang med sin tredje valgperiode på posten. Han er en uafhængig, venstreorienteret politiker, der ikke kunne finde et parti, som rummede hans ideer.

Begyndelsen til alt det, han har skabt, fandt sted på en af Calabriens strande i 1998. 200 kurdere, der var flygtet fra Tyrkiet, gik i land på denne strand. Domenico Lucano stiftede organisationen Città Futura og hjalp med at få kurderne indlogeret i tomme huse i stedet for at sende dem videre til et andet sted.

Da han siden blev borgmester i Riace, lancerede han et program for modtagelse af flygtninge. I stedet for at blive anbragt på centre kom de til Riace og flyttede ind i de huse, der var efterladt af udvandrere.

I de sidste to årtier af det 19. århundrede og det første årti af det 20. århund-

rede blev det sydlige Italien nærmest tomt for mennesker. I den periode rejste 14 millioner italienere til udlandet for at søge et bedre liv. Også i dag forlader mange italienere deres land – flere end antallet af indvandrere, der kommer til Italien. »De fattigste af de fattige vil redde Riace, og til gengæld vil Riace redde dem«, siger Domenico Lucano gerne. Og han har ret. Siden han blev borgmester for 10 år siden, har han forhindret, at den lokale skole lukkede, forladte huse er blevet sat i stand, der er åbnet butikker, der er ansat medarbejdere til at hjælpe flygtninge, og der er iværksat programmer til at underbygge tilflytterne i italiensk, traditionel kunsthåndværk og genbrug. Det hele er kommet i gang på grund af flygtningene. Riace har i dag 1.726 indbyggere, hvoraf 250-300 er flygtninge.

Osman, en somalier, er en af dem. Vi møder ham på torvet ved en port, der er udsmykket med portrætter af mørkhudede børn og en mørk gravid kvinde iført traditionel afrikansk klædedragt. Osman venter på, at hans barn får fri fra skole. Han har været her i tre år. Flygtningene bliver som regel i Riace, indtil deres asylansøgninger er blevet godkendt eller afvist. Det tager gerne et års tid.

Systemet til beskyttelse af asylansøgere

NYE BUTIKKER. Med de næsten 300 flygtninge i byen Riace er der kommet en stribe nye butikker. Her bliver der shoppet hos en afghansk flygtning, som har slået sig ned i landsbyen med 1.726 indbyggere. Foto: Barbara Matejic

og flygtninge, SPRAR, under Italiens indenrigsministerium giver lokale myndigheder og organisationer mulighed for at søge støtte til at modtage og indlogere flygtninge. SPRAR råder i dag over 20.000 pladser til flygtninge, men det er ikke nok, og mange havner derfor i modtagelsescentre. Små byer modtager op til ti flygtninge, mens de store byer tager nogle tusinde, men Riace er en undtagelse. Indtil flygtningens status er afklaret, tilbydes de gratis indlogering og lomme penge, og de lokale myndigheder modtager 260 kroner om dagen per flygtning. Det dækker udgifterne til sprogundervisning, juridisk bistand, lønninger, lægehjælp og skolegang. På den måde bringer flygtningene faktisk indtægter og jobmuligheder til lokalsamfundet.

Borgmesterens 'falske penge'

Men SPRAR er som regel bagud med betalingerne, og borgmester Lucano har derfor indført 'falske penge', der kun kan bruges i Riace. Her kan man betale med pengesedler, der er prydet af portrætter af Gandhi og Martin Luther King og slagord som 'Frihed, lighed og broderskab' eller 'Nej til racisme'. Når pengene fra regeringen kommer ind, går de handlende hen på kommunkontoret og veksler deres Gandhi-penge til eurosedler, der er udsmykket med europæisk kultur.

Ved at indføre Riace-penge har borgmesteren undgået at optage lån og betale renter, hvilket han ellers ville have været nødt til, da pengene fra regeringen kan være forsinket i flere måneder, og han har trods alt 300 mennesker, han skal tage sig af. De fleste rejser, når de får tilsagn om eller afslag på asyl. Men nogle, som Osman, vælger at blive i Riace. »Da jeg sammen med min kone og vores fem børn besluttede at tage af sted, aftalte vi, at hvis vi overlevede sørejsen, ville vi blive i det land, vi kom til. Jeg har ikke tænkt mig at forlade Riace, så længe jeg lever. Jeg kan godt lide at være her«, siger Osman.

Et ægtepar fra Afghanistan har også slået sig ned i Riace. De har været her i seks år, åbnet en butik med afghansk kunst-

KØEN TIL ITALIEN. Langt over 100.000 bådflugtninge har Italien samlet op i år, hvor de bliver fordelt i flygtningecentre. Foto: Barbara Matejic

håndværk og købt hus. Om eftermiddagen leger børn med forskellige hudfarver foran deres hus, men alle ungerne råber op med calabriske dialekt. Det er ellers sjældent, at man overhovedet ser børn i den forladte regions landsbyer, og endnu sjældnere at se børn med rodder i Afrika eller Asien.

Sidst på eftermiddagen går jeg hen mod borgmesterens kontor. Jeg passerer en restaurant, der stadig har synlige skudhuller i facaden. Det var 'Ndrangheta, der skød mod restauranten i 2009, mens borgmesteren sad og spiste derinde. Han blev ikke ramt.

Hans officielle kontor ligger på rådhuset, mens han holder til i de mere beskedne lokaler hos organisationen Città Futura. Åbningstiden på kontoret er: altid. Døren er åben. På væggene indenfor hænger et politisk verdenskort, plakater med Che Guevara og fotografier fra Riace. Midt i rummet står et rødt bord, der er overtaget med kruseduller. Lucano, en lav herre i 50'erne, ser træt ud. Men han lader sig gerne interviewe og fortæller om dengang, det hele begyndte, om dengang, kurderne kom.

Til kamp mod de stinkende rige

»I slutningen af 1990'erne begyndte turismen at udvikle sig, og Calabriens kyster var ved at blive ødelagt. Mit mål var at forhindre enkeltpersoner i at blive stinkende rige og samtidig at genoplive Riaces værdier fra dengang, vi stadig var et landbrugssamfund. Dengang dyrkede folk værdier som solidaritet og fællesskab, for ellers kunne vi ikke overleve. Mit ønske er gået i opfyldelse i kraft af den gensidige hjælp mellem flygtningene og os. Der er færre af de lokale, der rejser nu, for de har fået jobmuligheder her«, siger han og forklarer, at det er langt billigere at huse flygtningene her end på centrene. »Vi, fra de vestlige lande, koloniserede andre og

FAKTA

FLYGTNINGE

Hundretusinder af flygtninge har i de seneste år forsøgt at krydse Middelhavet fra Nordafrika til EU. Men menneskesmuglerens både er overfyldte og i elendig stand.

Sidste år indledte Italien flådeoperationen Mare Nostrum, der har reddet tusinder fra synkende både. Men Italien savner støtte fra EU og har indstillet Mare Nostrum.

Siden 1. november har EU's myndighed for grænsebeskyttelse, Frontex, overtaget nogle af Mare Nostrums opgaver på Middelhavet. Frontex har lanceret operation Triton, hvis budget kun er en tredjedel af Mare Nostrums. Og Tritons primære opgave er ikke at redde menneskeliv, men at beskytte EU's grænser mod ulovlig immigration. **Flere end 3.400 personer** er indtil videre omkommet på turen i år, oplyser UNHCR.

og deres råstoffer. Vi førte krige, der stadig føres. Nu søger folk hertil, blandt andet fordi vi har været med til at skabe problemer i deres lande. Vi må tage ansvar på os og hjælpe disse mennesker.

To personer kommer ind på kontoret. En ung kvinde fra Gambia beklager sig over, at hun ikke kan ringe til Gambia for at høre til sit syge barn. Tallet til mobiltelefoner købes for rigtige penge, og de er ikke kommet endnu. Borgmesteren siger, at hun må væbne sig med tålmodighed, men han giver sig alligevel og rækker hende sin egen mobiltelefon. Mens hun ringer op, kommer der flere mennesker ind på kontoret. Alle taler til ham og beder om noget, og til sidst er det umuligt at trænge igennem koret af stemmer.

Samme aften på byens største café, Meeting Point, taler vi med indehaveren, 38-årige Alessio Fulco. Han viser os sit kasseapparat, der er spækket med Gandhi- og Martin Luther King-sedler. Der er gang i forretningen. Han forlod byen som ung og fik job på en fabrik i Torino. I 2001 vendte han tilbage og åbnede cafeen. Dengang lukkede han klokken 18, fordi der alligevel ikke var ret mange kunder, men borgmester Lucano opmuntrede ham til at tro på det. Og kunderne begyndte da også at komme. Nu holder han åbent til klokken 4 eller 5 om morgenen i sommermånederne.

Fra 'bonderøv' til 'negro'

»Vi har ingen problemer med slagsmål eller skænderier. Takket være flygtningene er byen dynamisk, børnene har venner i skolen, og her er arbejde at få. Og hvis her er racisme, er det ikke mere, end det altid har været. I Norditalien blev jeg kaldt 'terrone', der betyder 'bonderøv'. Det er et skældsord, der bruges om syditalienere. Nu har vi ordet 'negro', griner han.

Vi møder tre studerende fra Nigeria, der kom hertil for to måneder siden og nu venter på at blive indkaldt til deres første samtale hos asylmyndighederne. De viser os et foto af den båd, der sejlede dem fra Libyen til Italien. En gammel fiskerskude proppet med mennesker. Det frustrerer dem, at de ikke har job, for det ligger i deres traditioner at arbejde, siger de. Ellers bliver de opfattet som dovne, og det er ikke godt. Borgmesteren kommer forbi, og en af de nigerianske mænd siger: »Det er vores boss, ham der. Han er en god boss».

Men de keder sig nu alligevel i Riace. udland@pol.dk

Oversættelse: Tonny Pedersen

JULIE SANDLAU

GAVEN HUN VIL ELSKE

1450 DKK

1300 DKK

WWW.JULIESANDLAU.COM

NIELS HEMMINGSENS GADE 4 / KØBENHAVN | STRANDVEJEN 161 / HELLERUP | MAGASIN / LYNGBY | BADSTUEGADE 16 / ÅRHUS | BRUUNS GALLERI / ÅRHUS

Din støtte hjælper mere end du tror

Kalender 2015

Ring på **38 14 88 44** og bestil førerhundekalenderen

Arets førerhundehvalpe

Dansk Blindesamfund

"Nu tror jeg på mig selv igen"
Martin 11 år, Morud

Se Martins historie, køb Julemærker og vind flotte gaver.

Du kan give børn smilet tilbage - Støt med et Julemærke

JULEMÆRKE FONDEN

Køb Julemærket her: Post Danmark, Bog & Idé, Bilka, SuperBest, Kop & Kande, Eurospar, Spar, Min Købmand, Land & Fritid, julemaerke.dk eller ring på 33 15 37 45.